

**ДЕРЖЛІСАГЕНСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Григорук
(посада керівника філії)
Григорук
(підпис) (власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

«03» 02 2025 р.

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)**

Надвірнянського надлісництва філії «Карпатський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2025 рік

ЗМІСТ

- 1. Загальна інформація про надлісництво**
- 2. Цілі ведення господарства**
- 3. Характеристика лісових ресурсі**
- 4. Екологічні цінності**
- 5. Природоохоронні заходи**
- 6. План господарських заходів**
- 7. Моніторинг лісів**
- 8. Соціальні аспекти**

1. Загальна характеристика підприємства.

Надвірнянське надлісництво розташована в південно-західній частині Івано-Франківської області на території одного адміністративного району – Надвірнянський.

Надвірнянське надлісництво правонаступник філії «Надвірнянське лісове господарство», колишнього Надвірнянського лісокомбінату виробничолісозаготівельного об'єднання «Прикарпатліс» Мінліспрому УРСР, був організований в 1995 році згідно постанови РМ УРСР №1834 від 30.11.1995 року «Про організацію системи управління лісовим господарством і лісозаготівлею» на базі ліквідованих Надвірнянського лісгоспу і Надвірнянського деревообробного комбінату. Припинення функціонування Надвірнянського лісокомбінату як комплексного підприємства і створення на базі його лісового фонду Надвірнянського держлісгоспу відбулося у 1995 році на виконання Указу Президента України від 24.02.1995 року №142/95 і постанови КМ України №322 від 05.05.1995 р. «Про вдосконалення управління лісовим та мисливським господарством у Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій областях».

Надання в постійне користування земель лісового фонду держлісгоспу здійснене розпорядженням Івано-Франківської облдержадміністрації від 05.04.1996 р. №238.

Згідно проведеної Децентралізації в Україні та проведеної реформи місцевих рад, розташування лісгосподарського підприємства Філія «Надвірнянське ЛГ» відноситься до земель адміністративного підпорядкування новостворених об'єднаних територіальних громад а саме: Надвірнянська ОТГ, Пасічнянська ОТГ та Поляницька ОТГ.

Розподіл лісгосподарської площі в розрізі лісництв за місцевими органами влади в таблиці 1.1

Табл.1.1

№ п/п	Назва місцевих органів влади	Назва лісництва	Адміністративний район	Площа, га
1	Надвірнянська ОТГ (села. Верхній Майдан, Гвізд, Красна, Лісна Велесниця, Лісна Тарновиця, Лосва, Мирне, Млини, Молодків, Надвірна, Назавизів, Парище, Стримба)	Надвірнянське	Надвірнянський	4180
2	Пасічнянське ОТГ (смт. Битків, села. Білозорина, Букове Зелена, Максимець, Мозолівка, Пасічна, Пнів, Постоята, Соколовиця, Черник)	Пасічнянське Бухтівецьке Зеленське Довбушанське Максимецьке	Надвірнянський	23346

З	Поляницьке ОТГ (с.Бистриця,Вороненко, Згари, Климбуші, Поляниця, Причіл, Яблуниця)	Бистрицьке	Надвірнянський	17395
		Довжинецьке		
		Річанське		
Всього:	3	9	1	44921

Поштова адреса: Надвірнянського надлісництва, 77753, вул.Соборна – 163, м. Надвірна, Івано-Франківська область.

Загальна площа земель лісогосподарського призначення Надвірнянського надлісництва становить – **44921га**.

Зовнішні межі лісгоспу, лісництв, місця розміщення контор, відображені на картографічних матеріалах.

Перше лісовпорядкування лісів, які входять до складу лісгоспу було проведене в різні роки дирекцією лісів Польщі. Наступні лісовпорядні роботи проводились в 1951, 1960, 1967, 1978, 1988, 1996, 2008 та 2018 роках.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки та з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Лісовим Кодексом України і регулюються іншими законодавчими актами щодо ведення лісового господарства. Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагентство України) діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства. До сфери управління Держлісагентства України належить новостворене ДП «Ліси України», яке координує роботу філії «Карпатський лісовий офіс» та Надвірнянського надлісництва.

У структуру Надвірнянського надлісництва входить дев'ять лісництв, одна авто- тракторна дільниця (АТД), дорожня дільниця (Д/д) та проміжний склад П/с).

Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

Структурні підрозділи це – лісництва переважно розташовані в гірській місцевості і складають значиму вагу в зайнятості місцевого населення.

Склад лісництва:

- лісничий ;
- помічник лісничого;
- майстри лісу по лісозаготівлі;
- майстер лісу (лісник).

Середня площа майстерсько обходу складає 848 га і їх очолюють майстри лісу, які є матеріально відповідальними особами.

Надлісництво володіє необхідною матеріально-технічною базою і достатнім кадровим потенціалом, має сучасне комп'ютерне забезпечення, тобто все необхідне для ведення лісового господарства.

Для підвищення професійних навичок, працівники надлісництва проходять регулярно курси по підвищенню кваліфікації різного виду діяльності в Укрцентркадрліс м. Боярка, Київська область та м. Івано Франківськ.

Відповідальним за процес лісової сертифікації по надлісництву призначається начальник надлісництва Криворучко М.В.

Метою сертифікації лісів є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення господарства.

Наявність сертифікату засвідчує, що лісова продукція надходить з лісів, ведення лісового господарства в яких здійснюється на принципах невиснажливого, постійного і неперервного лісокористування, з врахуванням питань охорони довкілля, збереження біорізноманіття, інтересів працівників лісу та місцевого населення.

У Надвірнянському надлісництві у черговий раз прийнято зобов'язання за дотриманням вимог економічного, екологічно і соціального збалансованого ведення лісового господарства, шляхом виконання відповідних загальновизнаних і таких, що заслуговують на довіру спільноти міжнародних та національних стандартів.

У зв'язку з закінченням терміну дії наданого сертифікату у 2017 році Аудиторською компанією «Легаліс», проведено поточний основний аудит у вересні місяці 2023 року. За результатами проведеної оцінки аудиторами проведено додатковий аудит у грудні 2023 року.

Після виправлення виявлених аудиторами значних невідповідностей та ряду незначних, 26 березня 2024 року філії «Надвірнянське лісове господарство» надано сертифікат оцінки відповідності системи ведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталого розвитку.

2. Цілі ведення лісового господарства.

Першочергові цілі і завдання ведення лісового господарства повинні містити наступні вимоги :

- використання лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах не виснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану підприємства;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- розроблення заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з нахилом на багатоцільове використання лісових ресурсів;
- проведення заходів щодо вирішення лісівничо-екологічних питань в зоні діяльності надлісництва;
- оптимізація структури підприємства, підтримання лісистості території на науково обґрунтованому оптимальному рівні;
- сприяння розширенню природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку гірського туризму та ефективного використання рекреаційних об'єктів;
- впровадження сучасних – новітніх, енергозберігаючих технологій організаційних форм господарювання, сприяння покращенню лісівничо-економічних показників діяльності підприємства;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників надлісництва;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формуванні лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і завдань оцінюється через кількісні та якісні показники. На сьогодні, це далеко не повний перелік завдань господарювання, однак це основні планові завдання, які необхідно дотримуватись з погляду перспектив ведення лісового господарства.

3. Характеристика лісових ресурсів

Існуючий поділ лісів на категорії проведено згідно постанови КМ України № 733 від 16.04.2007 р. про «Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок».

Існуючий поділ площі лісів на категорії лісів відповідає господарському значенню, природним та економічним умовам району розташування лісгоспу.

Територіальне розміщення існуючого поділу лісів на категорії показано на картах-схемах.

Категорії лісів та виконувані ними функції	Площа за даними теперішнього лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення		
Заповідні лісові урочища	888,7	2,0
Пам'ятки природи	325,3	0,7
Заказники	2187,2	4,9
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	281,1	0,6
Разом по категорії лісу :	3682,3	8,2
Рекреаційно-оздоровчі ліси		
Лісопаркова частина лісів зелених зон	981,5	2,2
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	1421,5	3,2
Рекреаційно-оздоровчі ліси поза межами зелених зон	68,4	0,1
Разом по категорії лісу :	2471,4	5,5
Захисні ліси		
Ліси протиерозійні	13590,1	30,3
Ліси уздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	2724,6	6,0
Разом по категорії лісу :	16314,7	36,3
Експлуатаційні ліси		
Експлуатаційні ліси	22452,6	50,0
Всього по лісогосподарському підприємству :	44921,0	100,0

Згідно лісорослинного районування територія надлісництва відноситься до району Внутрішніх Карпат, гірсько-Карпатського округу Українських Карпат.

Клімат району помірно-континентальний, характерний для південно-західної частини Івано-Франківської області.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень слід відмітити пізні весняні та ранні осінні заморозки, які згубно впливають на сходи і молоді пагони деревних порід, особливо екзотів.

Територія лісгоспу за характером рельєфу знаходиться в межах гірської зони Карпат з передгір'ями. За своєю геологічною будовою і рельєфом північна частина держлісгоспу відноситься до району північно-східного Прикарпаття, а південно-західна – до Карпатського гірського району.

Північно-східне Прикарпаття являє собою смугу передгір'я, що іде паралельно Карпатському хребту і складена з ряду слабо еродованих витягнутих від Карпат плато і великих рівнинних слабостічних низин. Висота його над рівнем моря складає в середньому 400 м.

Карпатський гірський район являє собою пасмо гір, довжиною 270 км і завширшки 70-100 км, що тягнеться уздовж південно-західного кордону України в межах Львівської, Івано-Франківської і Чернівецької областей. Найвищим хребтом Карпат в межах України є Полонинський, окремі вершини якого сягають до 1600 – 1800 м над рівнем моря.

В межах північного схилу Карпат, де розташована територія надлісництва, переважно круті, часто стрімкі схили, на яких іноді відсутній ґрунтовий покрив. Найвищою точкою на території надлісництва є гора Довбушанка (1760 м над рівнем моря).

В 2024 році у філії «Надвірнянське лісове господарство» в цілому було заготовлено 79,3 тис. м³ ліквідної деревини, в т.ч. ділової 52,8 тис. м³. Із загального обсягу заготовленої ліквідної і ділової деревини хвойні породи складають 70,2 тис. м³, твердолистяні породи 8,1 тис.м³.

Основні сортименти, які заготовлюються в лісгоспі: круглі лісоматеріали – 69%, дров'яна деревина ПВ – 18%, дров'яна деревина НП – 13%.

Найбільшими споживачами деревини є: внутрішній ринок – 64742 м³, для місцевих потреб населення – 9988 м³, власні потреби – 121 м³. Найбільшим попитом в споживачів користується круглі лісоматеріали – 70%.

4. Екологічні цінності

У відповідності до ст. 8 Закону України «Про Червону Книгу України» на підприємстві складено процедуру виявлення та охорони, тих видів, які є (або можуть бути) об'єктами користування на підприємстві (деревно-чагарникові види, гриби, трав'янисті рослин, які можуть використовуватися в порядку побічного користування лісом, мисливські тварини).

Процедуру виявлення видів слід починати з запиту до територіального органу ОНПС в Івано – Франківській області, наукових установ щодо надання списків охоронних видів, які ідентифіковані в області.

Другий крок цієї процедури є встановлення наявності цих видів на території підприємства. Для цього слід використовувати всю наявну інформацію, зокрема:

- матеріали лісового та мисливського впорядкування;
- документацію, що стосується об'єктів ПЗФ на території надлісництва;
- матеріалів спеціального обстеження та перевірок, що проводять органи охорони навколишнього природного середовища;
- консультації із місцевими експертами, природоохоронними організаціями, відповідальними державними органами та іншими зацікавленими сторонами;

Планування ключових заходів по збереженню рідкісних і зникаючих видів флори і фауни.

Першочергові заходи:

- встановлення місцеоселення рідкісних видів флори та фауни заносити до матеріалів лісовпорядкування;
 - проводити щорічний моніторинг по виявленню, ідентифікації, охоронних заходів за рідкісними видами флори і фауни, та рослинних угруповань;
 - скласти план заходів (програму) щодо виявлення червонокнижних видів та рослинних угруповань, їх охорону і моніторинг на території надлісництва;
 - при плануванні та виконанні будь-яких лісогоподарських заходів враховувати наявність рідкісних і зникаючих видів флори і фауни та рослинних угруповань з метою їх збереження та примноження;
 - при складанні технологічних карт на виконання лісогоподарських заходів вказувати місце перебування рідкісних видів флори і фауни або рослинних угруповань, щоб при проведенні заходу не порушити природний режим їх існування. В розділ технологічної карти, де описано природоохоронні вимоги, робити відповідний запис про заходи, які необхідно вживати для охорони таких видів або рослинних угруповань.
-

План охоронних заходів для рідкісних і зникаючих видів флори і фауни

Табл.4.1.

№ пп	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, значимих на регіональному рівні.	Рубки, не проводяться.	Спеціалісти філії, зацікавлені сторони
2	Проведення науковцями, природничими науковими установами польових робіт із вивчення фауни рідкісних і зникаючих видів та планування заходів щодо їх збереження та покращення умов існування.	Створення охоронних зон.	Науковці заповідника ПЗ «Горгани» УкрНДІ гірліс імені П.С. Пастернака
3	Проведення обстеження, земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів на 2025 рік При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису.	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття.	Спеціалісти філії (ланка по відводу), лісничі, зацікавлені сторони
4	Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності;	На картах-схемах по лісництвах наносяться рідкісні та зникаючі видів і біотопи	Спеціалісти філії.
5	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин		Адміністрація філії
6.	Необхідно щорічно проводити моніторинг виявлених рідкісних і зникаючих видів флори і фауни та рослинних угруповань, занесених до Червоної та Зеленої книг України.		Відповідальні особи

Рішенням Івано - Франківської обласної ради від 18.04.96р. № 268 затверджено перелік ендемічних, реліктових, рідкісних та зникаючих видів рослин, що зростають на території Івано-Франківської області.

Слід відмітити, що за ініціативи працівників лісгоспу створено новий охоронний об'єкт, який рішенням Івано-Франківської обласної ради від 22.06.2018р. № 886 -22-2018 затверджено, як гідрологічну пам'ятку природи місцевого значення «Кедринський водоспад» в кварталі 46 Зеленського лісництва.

Проведено спільна робота з науковцями України та WWF «Український фонд природи» по визначенню належності лісових територій ДП «Надвірнянський лісгосп» до пралісів, квазіпралісів та природних лісів, де в результаті обстежень встановлено 109 таких об'єктів на площі 1050,4 га.

Рішенням Івано Франківської обласної ради від 24.12.2021 №359-11/2021, внесено до «Пралісових пам'яток природи місцевого значення» 104 об'єкти на площі 1013,0 га.

На території лісонасаджень надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види фауни і флори, які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення. Також виділені охоронні зони місць поширення вказаних нижче видів флори і фауни.

Види тварин та рослин, які занесені до Червоної книги України, на території Філії «Надвірнянське лісове господарство»

Табл. 4.2

№ з/п	Вид	Відносна чисельність виду	Охоронний статус	Лісництво, квартал, виділ
1.	<i>Cordulegaster Bidentata</i> Кондулегастер двозубчастий	чисельний	зникаючі види	Довбушанське л-во, кв. 39, вид. 1
2.	<i>Anax itnperator</i> Дозорець-імператор	поодинок	вразливі види	Довбушанське л-во, кв. 39, вид. 1
3.	<i>Tetradontophora Bielanensis</i> Тетродонтофора блакитна	масовий	вразливі види	повсюдно
4.	<i>Rosalia alpina</i> Вусач-розалія альпійська	дуже рідко	вразливі види	Максимецьке л-во, кв. 13, вид. 3
5.	<i>Aromia moschata</i> Вусач пахучий	чисельний	вразливі види	Довбушанське л-во, кв. 39, вид. 1
6.	<i>Quedius Transsylvanicus</i> Кведій карпатський	чисельний	рідкісні види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид.10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1; Довжинецьке л-во кв. 26, вид. 15; Максимецьке л-во, кв. 31, вид. 12; Зеленське л-во, кв. 20, вид.31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17
7.	<i>Apatura iris</i> Мінливець великий	чисельний	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид.10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23,25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 25; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10,14-17

8.	<i>Catocala Fraxini</i> Стрічкарка блакитна	поодинок о	вразливі види	Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28;
9.	<i>Euchalcia Variabilis</i> Евхальція різнобарвна	поодинок о	рідкісні види	Річанське лісництво, кв. 20, вид. 18, 20
10.	<i>Callitropha Dominula</i> Ведмедиця- господиня	чисельний	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11, Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1
11.	<i>Ichthyosaura Alpestris</i> Тритон гірський альпійський	чисельний	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17; Максимецьке л-во, кв. 13, вид. 3
12.	<i>Lissotriton Montandoni</i> Тритон карпатський	чисельний	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17; Максимецьке л-во, кв. 13, вид. 3;
13.	<i>Salamandra Salamandra</i> Саламандра плямиста вогняна	чисельний	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17; Максимецьке л-во, кв. 13, вид. 3;
14.	<i>Bombina variegata</i> Кумка жовточерева	масовий	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17; Максимецьке л-во, кв. 13, вид. 3
15.	<i>Rana dalmatina</i> Жаба прудка	поодинок о	зникаючі види	Довбушанське л-во, кв. 27, вид. 17, 25, 27, 28
16.	<i>Zamenis Lougissimus</i> Полоз лісовий	поодинок о	зникаючі види	Довбушанське л-во, кв. 22, вид. 8
17.	<i>Ciconia nigra</i> Лелека чорний	дуже рідко	рідкісні види	Довбушанське л-во, кв. 22, вид. 8
18.	<i>Tetrao urogallus</i> Глушець білодзьобий	рідко	зникаючі види	Річанське л-во, кв. 44, вид. 26
19.	<i>Bubo bubo</i> Пугач звичайний	дуже рідко	рідкісні види	Довжинецьке л-во, кв. 62, вид. 14
20.	<i>Picus viridis</i> Дятел зелений	поодинок о	вразливі види	Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23, 25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17; Максимецьке л-во, кв. 13, вид. 3;
21.	<i>Ursus arctos</i> Ведмідь бурий	поодинок о	зникаючі види	Річанське лісництво, кв. 20
22.	<i>Felis sylvestris</i> Кіт лісовий	поодинок о	вразливі види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв. 72, вид. 14, кв. 75, вид. 11, Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1

23.	<i>Lynx lynx</i> Рись євроазійська	поодинок о	рідкісні види	Бистрицьке л-во, кв. 36, 39, 53, 57
24.	<i>Lycopodium Annotinum</i> Плаун колючий	масовий	вразли ві види	повсюдний
25.	<i>Huperzia selago</i> Баранець звичайний	масовий	неоцінен і види	повсюдний
26.	<i>Pinus cembra</i> Сосна кедрова європейська	рідко	вразли ві види	Бистрицьке л-во, кв. 36, 39, 53, 57
27.	<i>Allium ursinum</i> Цибуля ведмежа	масовий	неоцінені види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв.72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1; Довжинецьке л-во кв. 26, вид. 15; Максимецьке л-во, кв. 31, вид. 12; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23,25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17
28.	<i>Galanthus nivalis</i> Підсніжник звичайний	чисельний	неоцінені види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв.72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1; Довжинецьке л-во кв. 26, вид. 15; Максимецьке л-во, кв. 31, вид. 12; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23,25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17
29.	<i>Leucojum Vernum</i> Білоцвіт весняний	масовий	неоцінені види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв.72, вид. 14, кв. 75, вид. 11;; Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1; Довжинецьке л-во кв. 26, вид. 15; Максимецьке л-во, кв. 31, вид. 12; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23,25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17
30.	<i>Colchicum Autumnale</i> Пізноцвіт осінній	масовий	неоцінені види	Бистрицьке л-во, кв. 69, вид. 11, кв. 69, вид. 10, кв.72, вид. 14, кв. 75, вид. 11; Річанське л-во, кв. 2, вид. 29, кв. 19, вид. 1; Довжинецьке л-во кв. 26, вид. 15; Максимецьке л-во, кв. 31, вид. 12; Зеленське л-во, кв. 20, вид. 31-34, кв. 5, вид. 1-6, 8-23,25; Довбушанське л-во, кв. 10, вид. 2, 4, 6, 27, 28; Надвірнянське л-во, кв. 7, вид. 7-10, 14-17
31.	<i>Crocus Heuffelianus</i> Шафран Гейфелів	масовий	неоцінені види	повсюдний
32.	<i>Gladiolus Imbricatus</i> Косаріки черепитчасті	чисельний	вразли ві види	Бистрицьке л-во, кв. 12, вид. 2

33.	<i>Dactylorhiza Fuchsii</i> Пальчатокорінник Фукса	масовий	неоцінені види	повсюдний
34.	<i>Dactylorhiza Maialis</i> Пальчатокорінник травневий	масовий	рідкісн і види	повсюдний
35.	<i>Gymnadenia Odoratissima</i> Билинець запашний	масовий	зникаючі види	повсюдний

5. Природоохоронні заходи

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу «Про оцінювання та реєстрацію в межах лісового фонду підприємства наявності особливих цінностей для збереження (ОЦЗ) та їхнього стану»;
- наказ «Про виявлення рідкісних видів, їх охорону і моніторинг по Надвірнянському надлісництву;
- програма навчання з працівникам державної лісової охорони Надвірнянського надлісництва щодо виявлення, охорони та моніторингу рідкісних, зникаючих та занесених до Червоної книги України видів флори та фауни на території лісового фонду надлісництва;
- наказ «Про особливості відведення лісосік та дотримання вимог лісової сертифікації за схемою ЛОР при проведенні рубок»

В межах площ ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства.

Обов'язковим є проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів.

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.

При лісозаготівлях враховуються календарні строки проведення заходів (режиму тиші) та безпечних для довкілля технологічних процесів, режиму охорони.

Контроль лісництв за дотриманням працівниками під час виконання лісогосподарських заходів, природоохоронних вимог. Проведення рейдів лісовою охороною.

Проводиться інформування громадськості та зацікавлених сторін про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення і рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

Водоохоронні зони.

- Утримування площадки для миття техніки в належному стані.
- Забезпечення наявності достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.
- Напрямок трелювання розміщується вздовж схилів.
- Дотримання режиму охорони при плануванні рубок (рубки головного користування заборонені).

Згідно Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017р., №29, до першої категорії видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть

мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, віднесено п.2 (21), ст.3, Закону а саме усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду.

Негативні впливи на навколишнє середовище, які можуть мати місце в процесі виробничої діяльності, загалом визначені. Найбільша увага при цьому приділена роботам, пов'язаним з заготівлею деревини. Заготовлена деревина у більшості випадків розпилюється на сортименти на лісосіці, чим мінімізуються відходи лісозаготівель. Практично вся заготовлена ліквідна деревина вивозиться з лісосіки, а порубкові рештки складаються в купи або вали для подальшого перегнивання безпосередньо на місцях заготівлі.

Рубки головного користування не проводяться в лісах, які виконують захисні функції, наприклад в особливо цінних високогірських лісах. Подібний підхід має місце і при проведенні інших потенційно небезпечних для навколишнього середовища лісгосподарських заходів. Так, при проектуванні доріг обов'язково складається екологічна експертиза та проводиться попередня оцінка впливу.

З метою недопущення або ж мінімізації негативних впливів при виконанні лісосічних робіт, розробляються технологічні карти, які регламентують порядок розробки лісосік за відповідною технологічною схемою. Кожна ділянка під лісозаготівлю планується в індивідуальному порядку. Безпосередньо виконання лісозаготівельних робіт планується та виконується у спосіб, який забезпечує максимальне збереження та відновлення лісу природнім шляхом.

Лісозаготівельні бригади, які виконують роботи в лісі, ознайомлені з правилами та інструкціями ОП, ТБ, та процедурою збереження біотичного різноманіття при лісозаготівельних роботах.

На виконання вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підприємством заключено угоду з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України про проведення оцінки впливу на довкілля в порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок. В результаті проведених заходів Міндовкіллям видано у 2022 році висновок з оцінки впливу на довкілля.

На початку 2024 року Міндовкіллям надано план післяпроектного моніторингу.

6. План господарських заходів

Товаризація лісосічного фонду виконана спеціальною комп'ютерною програмою згідно «Нормативів товарності деревостанів основних лісоутворювальних порід України», Київ-2004, затверджених Держкомлісгоспом України 22.10.2004 р.

Значні розходження по виходу ліквідної і ділової деревини по хвойному господарству ялиновій господарській секції між даними лісгоспу і лісовпорядкуванням пояснюються низьким попитом на дрібнотоварну деревину з вершин дерев.

На ревізійний період лісовпорядкуванням проектується способи рубок у повній відповідності з «Правилами рубок головного користування України», К.,1995, «Правилами рубок головного користування в гірських лісах Карпат», Київ, 2008.

Розрахунок обсягу головного користування на ревізійний період, виконаний на комп'ютері за спеціальною програмою.

Приймаючи розрахункову лісосіку лісовпорядкування керувалося принципами забезпечення невиснажливого і рівномірного користування лісовими ресурсами, збереження умов відтворення високопродуктивних стійких насаджень, їх економічних та інших корисних властивостей.

Враховуючи нерівномірність розподілу насаджень за віковими групами по усіх господарствах, лісовпорядкуванням рекомендовано до прийняття на новий ревізійний період по хвойному господарству і твердолистяному (бук) перша вікова.

Друга лісовпорядна нарада прийняла рекомендовані лісовпорядкуванням лісосіки по господарських секціях і способах рубки за виключенням % виходу ділової деревини, де було прийнято вихід ділової деревини який становив в лісгоспі останні два роки збільшений на 2%.

Щорічний обсяг рубок головного користування по господарствах

Табл. 6.1

Показники	Усього	В т.ч. по господарствах :			
		хвойне		твердо- листяне	м'яко- листяне
		ЯЛЕ	ЯЦБ	БКЛ	БП
Щорічна розрахункова лісосіка рекомендована лісовпорядкуванням на новий ревізійний період	50,11	45,53		4,27	0,31
		44,89	0,64	4,27	0,31

Під час проведення польових лісовпорядних робіт були виявлені насадження, які потребують проведення рубок догляду за лісгосподарськими вимогами на час проведення таксації.

Друга лісовпорядна нарада прийняла обсяги рубок догляду за лісівничими міркуваннями.

Причини неповного охоплення насаджень рубками догляду тому, що не проектувались рубки догляду в чистих ялинових і букових деревостанах.

Запроектована інтенсивність рубок догляду, вихід ліквідної і ділової

деревини у порівнянні з фактичним в середньому збільшена на 2%.

Рекомендовані методи проведення рубок догляду комбінований по всій площі ділянки, який поєднує принципи низового та верхового методу.

План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок на 2025 рік поданий у таблиці 6.2

План лісогосподарських заходів на 2025 рік

Табл. 6.2

Вид рубки	Площа	Загальна маса	Ліквідна маса	Ділова
Освітлення	41,0	205	0	0
Прочищення	74,5	822	0	0
Проріджування	24,0	480	320	110
Прохідна рубка	151,0	8511	7126	4605
Вибіркова санітарна рубка	503,7	26924	22392	16995
Суцільна санітарна рубка	86,3	27767	22548	16179
Інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства	20,5	4116	3414	2647
Разом по РФіОЛ	901,0	68825	55800	40536
Рубки головного користування	40,9	19800	15500	11498
<u>ВСЬОГО ПО НАДЛІСНИЦТВУ</u>	<u>941,9</u>	<u>88625</u>	<u>71300</u>	<u>52034</u>

В ревізійному періоді відтворення лісів проектується здійснювати шляхом лісовідновлення на неокритих лісовою рослинністю лісових ділянках, на зрубках ревізійного періоду, а також шляхом лісорозведення на не лісових землях, які призначаються для створення лісових насаджень.

Термін відновлювального періоду для ділянок, призначених для природного поновлення, прийнятий в середньому 5 років.

Період лісовідновлення для ділянок, призначених для сприяння природному поновленню, прийнятий 5 років. Сприяння природному поновленню передбачається проводити шляхом збереження підросту.

Термін змикання лісових культур і переведення їх у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, в залежності від групи типів лісу і цільової породи, прийнятий в середньому 9 років.

Створення лісових культур рекомендується згідно технологічних схем, приведених в додатках до таксаційних описів. З врахуванням природного поновлення, типу лісорослинних умов, особливостей ділянки в технологічній схемі вказані способи обробітку ґрунту, спосіб створення, схема змішування порід тощо. Технологічні схеми складені на основі рекомендацій П.Г.Вакулюка, систематизованих спеціалістами ВО «Укрдержліспроект», враховані пропозиції

УкрНДІЛГа, УкрНДІГірліс та обласних управлінь лісового та мисливського господарства Івано-Франківської області

Протягом перших 4 років за лісовими культурами проектується проведення 8-ми кратного догляду за схемою: в перший рік – 3 догляди; другий рік – 2 догляди; третій рік – 2 догляди і четвертий рік – 1 догляд.

Доповнення лісових культур, які створюватимуться протягом ревізійного періоду, повинно проводитись при відпаді більше 15%, як правило весною наступного року після садіння культур.

У 2025 році планується 6,1 га лісорозведення – галявини заліснені природним відновленням. Лісовідновлення планується на площі 123,8 га, з них – 93,1 га природне відновлення, лісові культури – 30,7 га.

Ступінь пожежної небезпеки території визначена за “Шкалою оцінки природної пожежної небезпеки лісових ділянок лісового фонду” розробленою інститутом “Укрдїпроліс” і затвердженою наказом Міністерства лісового господарства України від 2 червня 1997 р. № 52. Територія надлісництва характеризується середім 2,90 класом пожежної небезпеки, що зумовлено високою питомою вагою вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок хвойних насаджень молодняків і середньовікових груп і відвідуванням лісу населенням.

Територія надлісництва за способами виявлення лісових пожеж і боротьби з ними віднесена до наземної охорони лісів. Створення ПХС не проектується.

Крім заходів з протипожежного впорядкування, слід більше уваги приділяти роз’яснювальній роботі серед населення, а також пропаганді правил пожежної безпеки в лісі.

Добровільна пожежна дружина надлісництва створена з працівників лісової охорони. В пунктах зосередження протипожежного обладнання та інвентарю на даний час наявні є: захисні костюми – 3 шт, касака пожежна – 3 шт, рукавиці захисні – 3 пари, чоботи захисні – 3 пари, мотопомпа – 1 шт. рукав пожежний – 1шт, ствол пожежний – 1 шт, бензопили – 9 шт, ранцеві оприскувачі – 37 шт, лопати – 90 шт, сокири – 18 шт, граблі – 18 шт, відра – 36шт, аптечки – 9шт. У 2025 році планується закупівля обладнання та інвентарю з метою доукомплектування протипожежних пунктів.

У разі виявлення лісової пожежі також залучаються підрозділи ДСНС та сили і засоби місцевого самоврядування.

Санітарний стан лісів в даний час слід вважати задовільним. Це підтверджується тим, що загальний запас сухостійного і пошкодженого лісу зменшився на 1,61 тим.м3 в порівнянні з даними попереднього лісовпорядкування, наявністю осередків шкідників і хвороб лісу на площі 1561,8га

Запроектовані щорічні обсяги заходів з лісозахисту наведені в таблиці 6.3.

Запроектовані щорічні обсяги заходів щодо лісозахисту

Табл. 6.3

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Запроектовано лісовпорядкуванням	Прийнято 2-ю л/в нарадою	Примітка
1. Лісопатологічне обстеження	га	500	500	щорічно
2. Біологічні заходи боротьби:				
– виготовлення штучних гнізд	шт.	200	200	щорічно
– огорожування мурашників	шт.	10	10	щорічно
3. Організаційно-господарські заходи:				
– нагляд за появою осередків шкідників і хвороб	га	500	500	щорічно
– пропаганда лісозахисту	тис. грн.	1,0	1,0	щорічно

Крім того, в залежності від ступеню ураження насаджень хворобами (кореневою губкою) призначені суцільні та вибіркові санітарні рубки (таблиця 6.2).

В залежності від появи і розвитку осередків шкідників і хвороб лісу, зміни санітарного стану насаджень, обсяги заходів з лісозахисту повинні уточнюватись.

З метою запобігання розвитку осередків шкідників і хвороб лісу, треба під час ведення лісового господарства виконувати вимоги «Санітарних правил в лісах України».

7. Моніторинг лісів

В сучасних умовах ринкової конкуренції, інтенсифікації та прискорення темпів науково - технічного прогресу основне місце належить вирішенню проблем ефективності економічної системи. Ефективність, як економічна мета суспільного розвитку,- це відношення фінансових результатів, соціальних наслідків та економічних ефектів до витрат, з ними пов'язаних, що виражаються у грошовій формі.

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основна із яких – підвищення ефективності виробництва, або диверсифікація, впровадження якої зумовлено такими чинниками, як труднощами становлення нових економічних відносин та недосконалістю законодавчих актів у державі, необхідністю подолання суперечностей між екологічними, економічними і соціальними цілями, необхідністю забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу та інше.

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
 - використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах не виснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
 - ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
 - удосконалення економічно-фінансового стану підприємства;
 - забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
 - нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
 - розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
 - вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності лісгоспу;
 - оптимізація структури підприємства, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
 - розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
 - розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
 - здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
 - впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності підприємства;
 - зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників лісгоспу;
 - сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
 - забезпечення широкого висвітлення лісгосподарських заходів у засобах
-

масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати виявлені під час моніторингу плану ведення господарства. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати.

Господарський процес, що підлягає плануванню	Призначення і періодичність перегляду планового документа		Елементи плану господарювання, що підлягає моніторингу	Періодичність моніторингу	Принцип або критерій
Перспективний розвиток підприємства	Стратегічне планування	5 років	Використання лісових ресурсів (в т.ч. щодо надання послуг)	Щорічно	5.2
			Розвиток інфраструктури		5.5 10.10
			Забезпеченість трудовими ресурсами		2.2 2.5 4.3
			Забезпеченість основними засобами		5.5
			Забезпеченість Фінансовими ресурсами		5.5
			Сприяння розвитку місцевої економіки		5.1
			Надання послуг екосистем	Щорічно (у випадку декларування надання послуг екосистем із заявкою FSC)	5.1
			Зв'язки з громадськістю, імідж	Щорічно	1.4 1.6 1.7 4.1 4.7
Ведення невиснажливого (сталого) лісового господарства	Лісовпорядкування	10 років	Параметри лісового фонду за віковою структурою, видовим складом, запасами та площами	10 років	6.2 6.4 6.5
			Обсяги лісовідновлення та лісорозведення		6.5 10.1 10.2
			Обсяги лісокористування (в т.ч. стосовно не деревинної продукції)		5.2
			Гідролісомеліорація та протиерозійні заходи		10,9
	мисливське впорядкування	10 років	Характеристики мисливської фауни	10 років	5.2 6.1-6.4
			Біотехнічні заходи		6.6

	Планування лісокористування	Щорічно	Розмір щорічної заготівлі лісових ресурсів (в т.ч. не деревинної лісової продукції)	Щорічно	5.2 10.11
	Планування лісовідновлення, лісорозведення	Щорічно	Стан лісовідновлення та лісорозведення на території лісового фонду	Щорічно	6.5 10.1 10.2 10.3
	Планування обстеження лісового фонду	Щорічно	Виявлення ОЦЗ	Щорічно	9,1
			Виявлення популяцій рідкісних видів та тих які перебувають під загрозою		6.4
			Виявлення репрезентативних ділянок		6.5
			Виявлення оселищ рідкісних видів та тих які перебувають під загрозою		6.5
			Виявлення чужорідних видів		10.3
Заходи із запобігання та усунення негативних впливів господарської діяльності на довкілля	Планування заходів з гігієни	Щорічно	Наявність та використання засобів індивідуального захисту та спецодягу і дотримання вимог з гігієни та безпеки праці, нещасні випадки	Щомісячно, вибірково	2.3 2.5
	Планування заходів боротьби з незаконною діяльністю у лісах	Щорічно	Наявність та запобігання самовільним та незаконним рубкам, самозахопленню земель, браконьерству та незаконному лісокористуванню	Щорічно	1.4
	Планування оцінювання корупційних ризиків	Щорічно	Прояв корупційних дій та наявність корупційних ризиків у діяльності персоналу	Щомісячно, вибірково	1.7

	Планування захисту лісу від шкідників і хвороб лісу	Щорічно	Наявність та запобігання спалахам чисельності шкідників і хвороб	Щорічно	10.7 10.8
	Планування застосування хімічних засобів	Щорічно	Обсяги та сфера застосування добрив та пестицидів	Щорічно	10.6
	Планування заходів з охорони рідкісних та тих що перебувають під загрозою видів	Щорічно	Рідкісні та види ,що перебувають під загрозою	Щорічно	6.4 10.10
	Планування заходів із збереження ОЦЗ	Щорічно	Ділянки ОЦЗ призначенні для збереження в т.ч. клонові плантації,рефугіуми, заповідники, репрезентативні ділянки	Щорічно	9
	Планування протипожежних заходів	Щорічно	Наявність та ризики виникнення лісових пожеж	Щоденно у пожежо небезпечний період	10,9
	Планування протиерозійних та протилаводкових заходів	Щорічно	Наявність та ризики виникнення ерозійних процесів у лісовому фонді	Під час робіт у лісі та щорічно	10.9

	Планування будівництва переїздів через водотоки	Щорічно	Наявність та стан переїздів через водотоки	Під час робіт у лісі та щорічно	6.3 6.8 10.9
	Планування будівництва лісових доріг	Щорічно	Наявність та стан лісових доріг	Під час робіт у лісі та щорічно	6.3 6.8 10.10
	Планування утилізації відходів	Щорічно	Утворення та утилізація відходів	Під час робіт у лісі та щорічно	10.12
Соціальні та трудові відносини	Планування забезпечення трудовими ресурсами	Щорічно	Забезпеченість трудовими ресурсами	Щорічно	4.3
	Планування соціальних/трудових відносин	Щорічно	Дотримання угод між роботодавцем і працівниками	Щорічно	4.2 4.6 4.7
		Щорічно	Наявність та причини скарг та звернень	Постійно, відразу після надходження	4.2 4.6 4.7

	Планування навчання та підвищення кваліфікації персоналу	Щорічно	Фахова кваліфікація персоналу	Щорічно	2.5 4.3 6.4
Бюджетування та інвестування	Виробничо фінансове планування	Щорічно	Сплата відрахувань до бюджетів різних рівнів	Щомісячно, щоквартально	1.3
			Оплата праці		2.1
			Витрати на ведення лісового господарства		5.5
			Внесок у місцеву економіку		5.1
			Оновлення основних засобів		5.5
		Щорічно	Інвестиції у розвиток інфраструктури	Щорічно	5.5 10.10
			Витрати на заходи з охорони праці		2.4 5.3
Соціальний вплив	План залучення зацікавлених сторін до планування та контролю господарської діяльності	Щорічно	Проінформованість та залучення зацікавлених сторін до планування та контролю господарської діяльності	Щорічно	4.2 4.6 5.1
	Планування забезпечення потреб місцевого населення деревиною та іншими продуктами лісу	Щорічно	Наявність попиту та рівень забезпеченості місцевого населення деревинною та іншими продуктами лісу	Щорічно	4.1 4.2 4.6

	Планування соціально-орієнтованих заходів в т.ч. підвищення обізнаності	Щорічно	Соціально-орієнтовані заходи (в т.ч. громадські обговорення запланованих господарських заходів)	Щорічно	4.3 4.4 6.4
--	---	---------	--	---------	-------------------

8. Соціальні аспекти

Соціальний захист працівників на виробництві включає в себе такі напрямки як:

- створення безпечних умов праці, які б давали можливість заробляти кошти для гідного існування та виключали отримання травм і професійних захворювань працівників на виробництві;

- запровадження необхідних заходів щодо охорони праці та соціального захисту громадян у випадку професійних захворювань та нещасних випадків, доступ громадян до національних систем охорони здоров'я, реабілітації та професійної освіти;

- забезпечення працівників та членів їх сімей прожитковим мінімумом матеріальних засобів у разі безробіття, втрати або зниження доходу внаслідок хвороби, народження дитини, нещасного випадку в побуті, виробничої травми або професійного захворювання, інвалідності, старості, втрати годувальника.

Створення безпечних умов праці та забезпечення життєдіяльності людини – проблема комплексна і її слід вирішувати постійно як на загальнодержавному, регіональному, так і на місцевому рівнях. Тому питання соціального захисту громадян повинні реалізовуватися за рахунок трьох джерел — державного бюджету, місцевих бюджетів і коштів підприємств.

В умовах сучасного виробництва окремі приватні заходи щодо поліпшення умов праці, для попередження травматизму є неефективними. Тому здійснення їх повинно проходити комплексно, створюючи в загальній системі управління виробництвом підсистему керування безпекою праці, спрямованої на збереження здоров'я та працездатності людини. Розвиток цивілізованої держави може здійснюватись тільки разом з дією соціального захисту населення.

Планування заходів соціального захисту для працюючих та закріплених у надлісництві працівників на 2025 рік.

- Забезпечити встановлену законодавством нормальну тривалість робочого часу для всіх категорій працівників.
 - Встановити на підприємстві п'ятиденний робочий тиждень з нормальною тривалістю робочого часу – 40 годин на тиждень та двома вихідними днями. У зв'язку з коротким світловим днем в осінньо-зимовий період встановити з 01 листопада по 31 березня шестиденний робочий тиждень на лісозаготівельних роботах. Для окремих категорій працівників, визначених чинним законодавством, або за результатами атестації робочих місць за умовами праці, встановлювати скорочену тривалість робочого часу.
 - У період напружених робіт на посадці лісу та деяких інших роботах не допускати збільшення тривалості робочої зміни більше 12 годин. За перероблений час тривалість робочого дня зменшується в інший період облікового часу або надаються додаткові дні відпочинку (без оплати). Для водіїв автотранспортних засобів тривалість щоденної роботи (зміни) може бути збільшена до 10 годин. Якщо протягом робочого дня мають місце тривалі періоди простої присутності, очікування чи перерви в роботі –
-

тривалість робочого дня може бути збільшена до 12 годин у тому разі, коли час безпосереднього керування автотранспортними засобами протягом робочої зміни не перевищуватиме 9 годин.

- За взаємною згодою з працівником встановлювати для нього неповний робочий час (день, тиждень), гнучкий графік роботи на умовах і в порядку, визначених законодавством.
- Дотримуватись вимог законодавства щодо обмеження залучення окремих категорій працівників до надурочних робіт, роботи у нічний час, поділу робочого часу на частини, роботи у вихідні, святкові і неробочі дні. Проводити надурочні роботи, роботу у вихідні, святкові та неробочі дні лише у виняткових випадках, передбачених законодавством, і тільки з дозволу профспілкової сторони з оплатою і компенсацією відповідно до законодавства.
- Надавати працівникам за сімейними обставинами та з інших причин, за їх бажанням і погодженням з керівником структурного підрозділу, відпустку без збереження заробітної плати до 15 календарних днів на рік. Визначеним законодавством категоріям працівників надавати, за їх бажанням, додаткові відпустки без збереження заробітної плати на встановлений для цих категорій працівників термін. За бажанням працівника надавати йому в день його народження один день відпустки в рахунок щорічної.
- Не допускати примушення працівників до переходу на роботу з неповним робочим часом за відсутності змін в організації виробництва і праці.

Охорона праці і здоров'я працівників.

- Дотримуватись законодавчих нормативів щодо обов'язкового забезпечення працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими, небезпечними та несприятливими умовами праці, спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту.
 - Проводити атестацію робочих місць за умовами праці згідно з розробленим за участю профспілкової сторони графіком.
 - Проводити періодично, згідно нормативних актів, експертизу технічного стану обладнання, механізмів, споруд, будівель щодо їх безпечного використання.
 - Забезпечувати навчання працівників безпечних методів праці шляхом підвищення рівня професійної підготовки і кваліфікації з питань охорони праці відповідно до вимог "Типового положення про навчання з питань охорони праці" та інших нормативних документів. Не допускати до виконання робіт працівників, що не пройшли навчання за індивідуальною програмою підготовки та перевірки знань з питань охорони праці.
 - За рахунок коштів підприємства здійснювати проведення медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі.
 - Проводити спільно з профспілковою стороною своєчасне і об'єктивне розслідування нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Забезпечити безумовне виконання організаційно-технічних
-

заходів, запропонованих комісією з розслідування нещасних випадків на виробництві.

- Організовувати навчання, підвищення кваліфікації та перевірку знань з охорони праці керівних працівників та спеціалістів. За рахунок коштів підприємства проводити навчання представників профспілки та членів комісії з питань охорони праці, громадських інспекторів, уповноважених профспілкової організації з питань охорони праці.

Соціальний захист та задоволення духовних потреб.

- Не допускати зміни форм власності, передачі іншим юридичним або фізичним особам, здачі в оренду, перепрофілювання та ліквідації об'єктів соціально-культурного і побутового призначення без згоди профспілкового комітету.
- Створювати відповідні умови для проведення культурно-масових, спортивних заходів та фізкультурно-оздоровчої роботи, сприяти працівникам, які беруть участь у міських, обласних, всеукраїнських спортивних змаганнях, галузевих спартакіадах, конкурсах, оглядах, фестивалях. Надавати відповідний транспорт для організації цих заходів. Звільняти працівників – членів збірних команд та учасників творчих колективів художньої самодіяльності від роботи із збереженням заробітної плати за основним місцем роботи для участі в спортивних змаганнях та культурно-освітніх заходах згідно з планами, затвердженими підприємством та профспілковим комітетом.

**Начальник
Надвірнянського надлісництва**

Михайло КРИВОРУЧКО